

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра суспільних дисциплін

07-10-21М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до курсової роботи

«Моделювання освітньої і професійної діяльності фахівця»
для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня

за освітньо-професійною програмою

«Соціально-виховна робота з дітьми і молоддю»

спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»

денної і заочної форм навчання

Рекомендовано радою

з якості ННІЕМ

Протокол № 2 від 17.10.2024

р.

Рівне – 2024

Методичні вказівки до курсової роботи «Моделювання освітньої і професійної діяльності фахівця» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Соціально-виховна робота з дітьми і молоддю» спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» денної і заочної форм навчання. [Електронне видання] / Якубовська С. С. – Рівне : НУВГП, 2024. – 13 с.

Укладач: Якубовська С. С., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри суспільних дисциплін.

Відповідальний за випуск: Сокаль В. А., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент, в.о. завідувача кафедри суспільних дисциплін.

Керівник (гарант) освітньої програми:

Сокаль Валентина Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри суспільних дисциплін НУВГП

Схвалено на засіданні кафедри суспільних дисциплін.

Протокол № 2 від 24 вересня 2024 року.

Попередня версія МВ 07-03-380М

© С. С. Якубовська, 2024

© НУВГП, 2024

Вступ

Актуальність навчальної дисципліни полягає у тому, що курсова робота є обов'язковою складовою компонентою навчального процесу науково-методичної та професійної підготовки здобувача. Вона виступає формою самостійної науково-дослідної роботи, яка спрямована на перевірку не лише теоретичних і практичних навиків майбутнього фахівця, але і його здатність до вміння працювати з науковою літературою, досліджувати, аналізувати, систематизувати, узагальнювати науковий досвід, виводити власні висновки та пропозиції, здійснювати наукові пошуки під керівництвом наукового керівника.

Метою опанування освітньою компонентою є сформувати у студентів наукові поняття, підвищити рівень загально-наукової та спеціальної підготовки здобувача, його здатності до аналізу та самостійного узагальнення досліджуваних матеріалів із проблематики дослідження, вміння застосувати отримані знання в процесі професійної діяльності.

Вивчення навчальної дисципліни надає здобувачам вищої освіти компетентностей щодо:

ЗК1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
ЗК2.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК3.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК4.Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК5.Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК6.Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.
ЗК7.Здатність до міжособистісної взаємодії.
ЗК8.Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
ЗК9.Здатність працювати в міжнародному контексті.
ЗК10.Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
СК2.Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки.
СК3.Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти.
СК5.Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.
СК6.Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній,науково-педагогічній та науковій діяльності.
СК7.Критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань.
СК8.Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.
СК9.Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у освітній та дослідницькій діяльності.
СК10 Здатність організовувати та управляти соціально--виховною роботою з дітьми і молоддю у різних соціальних інституціях, державних та недержавних організаціях, громадських об'єднаннях
СК11 Здатність долучитися до роботи педагогічного колективу, організації, установи, військової частини, територіальної громади щодо організації соціально-виховної та волонтерської роботи дітьми і молоддю.
СК13 Здатність до прогнозування стратегії професійної педагогічної діяльності за напрямом соціального виховання дітей та молоді та здійснювати педагогічну супервізію.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує здобувачам вищої освіти такі результати навчання:

Результатами навчання, які набувають здобувачі вищої освіти в процесі написання і захисту курсової роботи є:

РН1. Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень.

Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень.

РН4. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів.

РН7. Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.

РН8. Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.

РН9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.

РН12 Визначати актуальні та перспективні напрямки соціально-виховної роботи з дітьми та молоддю на регіональному та територіальному рівнях, використовуючи вітчизняний та зарубіжний досвід.

РН15 Впроваджувати у соціально-виховну роботу дітьми та молоддю здоров'язберігаючі технології, заходи етнічного та природничого характеру.

Загальні вимоги до виконання курсової роботи

Виконання курсової роботи, в основному, базується на теоретичних знаннях отриманих під час опанування здобувачем дисциплін, передбачених навчальним планом ЗВО. Водночас, під час написання такої роботи необхідно більш поглиблено та творчо підійти до розуміння отриманих знань із даної дисципліни, що вимагає використання навиків до самостійного збору та аналізу відповідного законодавства України та практики його застосування.

Курсова робота допомагає здобувачу систематизувати отримані теоретичні знання з вивчених дисциплін, впевнитись у якості набутих знань; оволодіти первинними навичками, необхідними для систематизації таких знань та викладення матеріалу в певній логічній послідовності, як наукової роботи; бути здатним послідовно викладати матеріал, посилаючись на провідних вчених у даній галузі. Відповідно, на цьому етапі написання наукової роботи можна виявити здатність здобувача самостійно осмислити проблему, обґрунтувати її актуальність та творчо, критично її дослідити; вміти знайти, зібрати, проаналізувати та систематизувати наукові джерела; вміти застосовувати отримані знання з досліджуваної проблематики у практичній площині; вміти формувати власні висновки, пропозиції, рекомендації та шляхи вирішення проблемних питань предмету дослідження.

Основним показником успішної курсової роботи є здатність здобувача продемонструвати, як він опанував сучасні методи наукового дослідження, а також зумів їх використати у кожному конкретному випадку систематизації та аналізу проблемних питань і правових колізій. Не менш важливим для якості наукового дослідження є вміння проводити аналіз прочитаної наукової літератури, виявляти суперечливі думки із досліджуваного питання, аргументовано підтримувати або заперечувати позиції науковців, при цьому здійснювати власні узагальнення та все це відображати у висновках і пропозиціях дослідження.

Критерії оцінювання курсової роботи містять кілька компонентів, які у своїй сукупності зможуть відобразити повноту написання, виконання та захист такої роботи. Перш за все, враховується якість самого наукового дослідження, чи містить воно наукову новизну, а також здобувач повинен показати вміння захистити сформульовані висновки та пропозиції. Оформленню курсової роботи також повинна бути приділена особлива увага.

Здобувач повинен дотримуватись вимог, які висуваються до оформлення курсової роботи, відповідально ставитись до настанов

наукового керівника, що, своєю чергою, сприятиме виробленню належного стилю виконання таких робіт, виховає вимогливість до себе, закладе певні навички до написання наукового дослідження, що буде йому корисним у можливій подальшій роботі над іншими науковими роботами, а в практичній діяльності – у дотриманні вимог до складання процесуальних документів.

Курсова робота виступає науково-дослідницьким проектом, що повинен чітко містити мету роботи, яка передбачає низку конкретних завдань, які ставляться автором на початку написання. Вирішення вказаних завдань потребує поглибленого вивчення та аналізу чинного законодавства України, вітчизняних і зарубіжних наукових джерел, конкретних прикладів правозастосування, а також власних досліджень об'єкта та з'ясування проблемних питань, шляхом пропозицій і можливого внесення змін до нормативно-правових актів.

Виконання та оформлення курсової роботи вимагає від здобувача дотримання принципів і стандартів, які встановлені у вищому навчальному закладі. Курсова роботи – це самостійне наукове дослідження, яке базується на опрацьованому теоретичному матеріалі, взятому із підручників, коментарів, наукових статей, а також на статистичному та практичному матеріалі (офіційні видання, звіти, узагальнення та судові реєстри), що, своєю чергою відображено у власних висновках і пропозиціях, належно структуровано й оформлено. Не допускаються механічно списані думки з наукових публікацій, інформація з нормативних документів, електронних ресурсів, які не оформлені належним чином (без посилання), а тим більше шляхом плагіату та видання як власної позиції, тому такі роботи до захисту не допускаються.

Основними завданнями, науково-дослідної роботи (курсвої) є:

- 1) збір та систематизація відповідного законодавства України;
- 2) опрацювання й аналіз наукової літератури та періодичних видань;
- 3) аналіз юридичної практики, закріплення та поглиблення теоретичних знань;
- 4) розвиток аналітичних здібностей;
- 5) виявити ступінь підготовки здобувача до самостійної роботи.

При написанні курсової роботи здобувачі повинні враховувати наступне:

- 1) виклад матеріалу потребує стислості, логічності й аргументованості, при цьому необхідно уникати надмірного вживання загальних слів, роз'яснення відомих термінів, бездоказових тверджень, тавтології, невиправданого збільшення обсягу роботи за допомогою розкриття питань, які не стосуються проблематики;
- 2) спостерігаються випадки низького рівня засвоєння здобувачами змісту правових інститутів, об'єктивних закономірностей їх розвитку, а також суті правових категорій, передбачених чинним законодавством України;
- 3) недоліком під час написання курсової роботи є використання здобувачем нечинного законодавства, що, своєю чергою, може призвести до того, що автор залишить поза увагою зміни та доповнення, внесені до національного законодавства за останні роки, не використає найновіші роз'яснення державних органів і судів, а тим самим поверхнево підходить до аналізу змісту правових норм;

Структурні елементи курсової роботи

Курсова робота повинна містити такі структурні елементи:

- титульний аркуш;
- зміст;
- вступ;
- основну частину (розділи та підрозділи, пункти, підпункти – за потреби);
- висновки до розділів;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності).

Першою сторінкою курсової роботи є титульний аркуш. На титульному аркуші роботи вказуються:

Міністерство освіти і науки України; назва університету, інституту; кафедра, на якій виконується курсова робота; назва теми; прізвище ім'я та по батькові (повністю) автора роботи із зазначенням

номеру академічної групи та форми навчання; прізвище та ініціали наукового керівника із зазначенням наукового ступеня та вченого звання; місце для підпису наукового керівника; формуляр для оцінки; формуляр для членів комісії; місце та рік написання роботи.

Наступною сторінкою курсової роботи є її **зміст**. Він складається із необхідних елементів: вступу, розділів, підрозділів, пунктів (підпунктів), висновків, списку використаних джерел, додатків. Кожен пункт змісту повинен містити найменування та номери початкових сторінок.

Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів. Якщо у курсовій роботі здобувач використовує скорочення, специфічну термінологію, нові символи, позначення, які необхідно їх розшифрувати та подати на початку роботи у вигляді окремого списку, який необхідно розмістити перед вступом. Крім того, такі скорочення дозволять позбавити роботу повторів та завантаженості матеріалу повними назвами кодексів, коментарів, назв державних установ, судів тощо.

Вступ розкриває зміст і стан обраної наукової проблеми та її значимість на сьогодні, обґрунтування необхідності проведення дослідження, вказується теоретичне та практичне значення. Структура вступу повинна містити наступні складові частини: актуальність теми дослідження, загальна характеристика стану дослідження даної проблеми (вказується перелік науковців, які досліджували дану проблематику), мета та завдання роботи, об'єкт і предмет дослідження, вказуються методи, які використовувались при написанні роботи, структура роботи.

Актуальність теми дослідження. Автору необхідно обґрунтувати вибір теми, вказати на своєчасність та соціальну доцільність дослідження, зазначити, що з проблеми є відомим, а що необхідно дослідити. Ступінь стану дослідження даної проблематики розкривається на підставі аналізу наукових публікацій учених із даного питання.

Мета роботи окреслює кінцевий результат, на який спрямоване науково-практичне дослідження і повинна узгоджуватися з назвою курсової роботи, а також має чітко вказувати, що саме прагне досягти автор.

Метою дослідження є встановлення, виявлення наукових та теоретичних фактів, перевірка закономірностей, обґрунтування найбільш ефективних шляхів практичного застосування норм

національного законодавства. Мету окреслюють застосовуючи наступні терміни: «прослідкувати», «встановити», «визначити», «дослідити», «виявити», «обґрунтувати», «порівняти», «довести», «перевірити», «розробити» тощо.

Завдання роботи— це певні етапи дослідницької роботи, які спрямовані на досягнення вказаної мети. Як правило, завдання повинні відображати запланований зміст курсової роботи і кожен розділ, підрозділ, пункт (підпункт) повинні визначати конкретне завдання роботи. Формулювання дослідницьких завдань слід робити якомога ретельніше, оскільки опис їх розв'язання становитиме напрями дослідження. На підставі розв'язаних завдань будуть формуватися основні висновки роботи.

Відповідно до мети здобувач повинен вирішити певні завдання: визначити залежності між факторами; провести зв'язок між явищами; прослідкувати проблеми та розробити пропозиції для усунення недоліків; запропонувати шляхи вдосконалення чинного законодавства; охарактеризувати обставини, які впливають на правозастосування; простежити історичний розвиток тощо.

Перелік завдань створюється у формі перерахування, починаючи зі слів, наприклад, «уточнити поняття ...», «дати визначення ...», «проаналізувати генезу ...», «виявити форми ...», «розробити типологію ...», «охарактеризувати засоби ...» та ін.

Наступною складовою вступу виступають об'єкт та предмет наукового дослідження.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, правові явища, процеси, які лежать в основі досліджуваної проблематики, вивчення чого становить практичний інтерес для дослідження і науки в цілому.

Предметом дослідження є те конкретне, що необхідно дослідити безпосередньо у межах об'єкта; те, чим зумовлено існування об'єкта, регламентовано та доктринально аргументовано.

При визначенні об'єкту та предмету дослідження, автору необхідно звернути увагу, що це категорії наукового процесу, які співвідносяться між собою як загальне та часткове. У межах об'єкту виокремлюється та його частина, яка виступає як предмет дослідження. Основна увага автора курсової роботи повинна бути спрямована на розкриття предмету дослідження.

Методи дослідження це конкретний систематизований комплекс засобів, прийомів, процедур, які застосовуються науковим дослідником для досягнення поставленої мети.

Використання методів дослідження як загальних теоретичних, так і спеціальних емпіричних дасть змогу автору курсової роботи більш повно розкрити усі аспекти досліджуваної проблематики. Достовірність результатів зможе забезпечитись саме за допомогою різноманітного спектру методів і прийомів.

У курсовій роботі наводиться перелік методів дослідження для досягнення, які використовувались для досягнення поставленої мети. Але при цьому вони не просто перераховуються відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначається, що саме досліджувалось та розкривалось тим чи іншим методом. Це дасть змогу пересвідчитися у логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Структура курсової роботи: Курсова робота складається зі вступу, ... розділів, ... підрозділів, пунктів (підпунктів), висновків до розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг.. сторінок.

Основна частина курсової роботи - це повна інформація та викладений матеріал про об'єкт (предмет) дослідження, які є необхідними й достатніми для розкриття змісту обраної проблеми та її результатів.

Основна частина курсової роботи складається із розділів, які повинні охопити весь зібраний та опрацьований матеріал наукового дослідження. Для кращого викладу матеріалу та підведення підсумків розділи роботи можна поділити на підрозділи, а у разі необхідності на пункти (підпункти). Кожен розділ роботи повинен містити закінчену інформацію та сформульовані власні висновки. У кінці кожного розділу автор виводить власні висновки, які можуть продовжуватись одразу після тесту розділу, без виокремлення з нової сторінки. Викладення матеріалу підпорядковується запланованим завданням, що чітко визначались автором на початку виконання роботи.

Висновки до курсової роботи є завершальним етапом обробки матеріалу, шляхом проведення узагальнення та викладення теоретичних і практичних результатів дослідження. Одрозу після

основної частини курсової роботи, з нової сторінки розпочинаються загальні висновки.

Загальні висновки повинні містити стислий виклад теоретичних і практичних результатів, які отримав автор роботи в ході виконання дослідження, обґрунтування перспектив проведення подальших досліджень. У висновках не допускається посилання на інших науковців, застосування цитат і вживання загальновідомих понять та істин. У висновках оцінюється стан досліджуваного у курсовій роботі питання. Крім того, наводяться одержані результати дослідження, вказуючи на наукову, практичну, соціальну цінність. Загальні висновки курсової роботи повинні відповідати запланованим завданням і узгоджуватись із ними. Висновки можуть включати і практичні пропозиції, що підвищує цінність теоретичних матеріалів.

Список використаних джерел є не менш важливою складовою курсової роботи. Зібраний науковий і практичний матеріал з проблематики дослідження буде відображати самостійну творчу роботу здобувача. До списку джерел необхідно включати ті з них, які безпосередньо використовувались автором при написанні курсової роботи. Не допускається штучне збільшення обсягу списку джерел загальними підручниками, енциклопедіями, словниками та іншими і матеріалами, які не використовувались. Якщо автор використовує такі джерела, то необхідно наводити посилання у тексті курсової роботи.

У загальному списку використаних джерел автор повинен вказати для підручників, посібників, монографій, науково-практичних коментарів тощо загальну кількість сторінок видання. У випадку використання наукових статей, матеріалів конференцій, симпозіумів, круглих столів тощо, вказується діапазон сторінок, в межах яких міститься публікація. Якщо в роботі міститься посилання на джерело, яке розміщено в інтернеті, то обов'язково потрібно вказати заголовок, прізвище автора (за наявності) та повну адресу інтернет сторінки.

Список використаних джерел складається відповідно до ДСТУ 8302:2015. «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40) (див. додаток Г). Для полегшення процедури оформлення наукових джерел відповідно до вимог можна використовувати спеціалізовані інтернет портали.

Додатки. Одразу після списку використаних джерел за необхідності розміщуються додатки. Це допоміжні або додаткові матеріали, які завантажують текст основної частини курсової роботи, проте необхідні для повноти її сприйняття. Додатки можуть виступати у формі таблиць, ілюстрацій, графіків, вірців документів, мап, анкет опитування, статистичних даних тощо. До додатків не можна включати бібліографічний список використаних джерел, допоміжні покажчики всіх видів, довідкові коментарі та примітки, які не є додатками до курсової роботи.